

Protocol nr. 6 tar la convenziun per la protecziun dals dretgs umans e da las libertads fundamentalas davart l'aboliziun da la paina da mort

concludì a Strassburg ils 28 d'avrigl 1983
approvò da l'assemblea federala ils 20 da mars 1987²
document da ratificaziun, deponì da la Svizra ils 13 d'october 1987
entrà en vigur per la Svizra il 1. da november 1987
Midà tras il protocol nr. 11 dals 11 da matg 1994³

(Stadi dals 30 d'avrigl 2002)

Ils stadis commembers dal cussegl da l'Europa che suttascrivan quest protocol tar la convenziun per la protecziun dals dretgs umans e da las libertads fundamentalas suttascritta ils 4 da november 1950⁴ a Roma (en il sequent numnada "convenziun") – considerond ch'il svilup succedi en differents stadis commembers dal cussegl da l'Europa exprima ina tendenza generala a favur da l'aboliziun da la paina da mort –
han concludì il suandant:

Art. 1 Aboliziun da la paina da mort

La paina da mort è abolida. Nagin na dastga vegnir sentenzià a la mort u vegnir executà.

Art. 2 Paina da mort durant il tempa da guerra

In stadi po prevair en sia lescha la paina da mort per delicts che vegnan commess durant il tempa da guerra u en privel da guerra imminent; quest chastì po vegnir applitgà mo en ils cas previs en la lescha ed en accordanza cun sias definiziuns. Il stadi transmitta al secretari general dal cussegl da l'Europa las prescripziuns giuridicas respectivas.

Art. 3 Scumond da divergenza

Da quest protocol na dastga betg vegnir divergià en il senn da l'artitgel 15 da la convenziun.

CULF 1987 1807; BBI 1986 II 589

¹ Il text original sa chatta sut il medem numer en la versiun franzosa da questa collecziun.

² CULF 1987 1806

³ cf. CS 0.101.09 art. 2 cifra 6

⁴ CS 0,101

Art. 4 Scumond da resalvas

Resalvas davart disposiziuns da quest protocol tenor l'artitgel 57 da la convenziun n'èn betg admissas.

Art. 5 Champ d'applicaziun territorial

(1) Tar la sutscriziun u tar il deposit da ses document da ratificaziun, acceptaziun u approvaziun po mintga stadi inditgar plirs u singuls territoris naziunals en ils quals vegnan applitgads quest protocol.

(2) Mintga stadi po – cun ina decleranza drizzada al secretari general dal cussegl da l'Europa – pli tard adina extender l'applicaziun da quest protocol per mintga ulteriur territori naziunal numnà en la decleraziun. Il protocol entra en vigur per quest territori naziunal l'emprim di dal mais che suonda l'entrada da la decleraziun tar il secretari general.

(3) Mintga decleraziun fatga tenor ils alineas 1 e 2 po vegnir revocada areguard mintga territori naziunal numnà en quella cun ina notificaziun drizzada al secretari general. La revocaziun daventa valaivla l'emprim di dal mais che suonda l'entrada da la notificaziun tar il secretari general.

Art. 6 Relaziun tar la convenziun

Ils stadis contrahents considereschon ils artitgels 1 fin 5 da quest protocol sco artitgels complementars a la convenziun; tut las disposiziuns da la convenziun ston vegnir applitgadas correspondentamain.

Art. 7 Suttscriziun e ratificaziun

Quest protocol è avert per la suttscriziun da tut ils stadis commembers dal cussegl da l'Europa che han suttascrit la convenziun. El è suttamess a la ratificaziun, acceptaziun u approvaziun. In stadi commember dal cussegl da l'Europa po mo ratifitgar, acceptar u approvar quest protocol, sch'el ratifitgescha a medem temp er la convenziun u sch'el ha ratifitgà quella gia pli baud. Ils documents da ratificaziun, acceptaziun u approvaziun vegnan deponids tar il secretari general dal cussegl da l'Europa.

Art. 8 Entrada en vigur

(1) Quest protocol entra en vigur l'emprim di dal mais che suonda il di, che tschintg stadis commembers dal cussegl da l'Europa han dà lur consentiment da suttastar al protocol tenor l'artitgel 7.

(2) Per mintga stadi commember che dat pli tard ses consentiment da suttastar al protocol, entra quel en vigur l'emprim di dal mais che suonda il deposit dal document da ratificaziun, acceptaziun u approvaziun.

Art. 9 Incumbensas dal depositur

Il secretari general dal cussegl da l'Europa notifitgescha a tut ils stadis commembers dal cussegl da l'Europa:

- a) mintga suttscriziun;

- b) mintga deposit d'in document da ratificaziun, acceptaziun, u approvaziun;
- c) mintga data da l'entrada en vigur da quest protocol tenor ils artitgels 5 e 8;
- d) mintg'otra acziun, notificaziun u comunicaziun en connex cun quest protocol.

Per attestar quai han ils sutsegnads ch'èn autorisads per quai tenor las prescripziuns sutscrit quest protocol.

Fatg a Strassburg, ils 28 d'avrigl 1983 en englais ed en franzos. Il text è impegnativ en tuttas duas linguas. In sulet exemplar vegn deponì en l'archiv dal cussegl da l'Europa. Il secretari general dal cussegl da l'Europa transmetta copias legalisadas a tut ils stadis commembers dal cussegl da l'Europa .

(I suondan las sutscripziuns)

Champ d'applicaziun dal protocol il 1. da favrer 2002

Stadis contrahents	ratificaziun	entrada en vigur
Albania	21 da settember 2000	1. d'october 2000
Andorra	22 da schaner 1996	1. da favrer 1996
Belgia	10 da december 1998	1. da schaner 1999
Bulgaria	29 da settember 1999	1. d'october 1999
Germania*	5 da fanadur 1989	1. d'avust 1989
Danemarc	1. da december 1983	1. da mars 1985
Estonia	17 avrigl 1998	1. da matg 1998
Finlanda	10 da matg 1990	1. da zercladur 1990
Frantscha	17 da favrer 1986	1. mars 1986
Georgia	13 d'avrigl 2000	1. da matg 2000
Grezia	8 da settember 1998	1. d'october 1998
Irlanda	24 da zercladur 1994	1. da fanadur 1994
Islanda	22 da matg 1987	1. da zercladur 1987
Italia	29 da december 1988	1. schaner 1989
Croazia	5 da november 1997	1. da december 1997
Lettonia	7 da matg 1999	1. da zercladur 1999
Principadi da Liechtenstein	15 da november 1990	1. da december 1990
Lituania	8 da fanadur 1999	1. d'avust 1999
Luxemburg	19 da favrer 1985	1. da mars 1985
Malta	26 da mars 1991	1. d'avrigl 1991
Macedonia	10 d'avrigl 1997	1. da matg 1997
Moldova	12 da settember 1997	1. d'october 1997
Pajais bass*	25 d'avrigl 1986	1. da matg 1986
Aruba	25 d'avrigl 1986	1. da matg 1986
Antillas ollandesas	25 d'avrigl 1986	1. da matg 1986
Norvegia	25 d'october 1988	1. da november 1988
Austria	5 da schaner 1984	1. da mars 1985
Pologna	30 october 2000	1. da november 2000
Portugal	2 d'october 1986	1. da november 1986
Rumenia	20 da zercladur 1994	1. da fanadur 1994
San Marino	22 damars 1989	1. d'avrigl 1989
Svezia	9 da favrer 1984	1. da mars 1985
Svizra	13 d'october 1987	1. da november 1987
Slovachia	18 da mars 1992	1. da schaner 1993
Slovenia	28 da zercladur 1994	1. da fanadur 1994
Spagna	14 da schaner 1985	1. da mars 1985
Republica tscheca	1. da mars 1992	1. da schaner 1993
Ucraina*	4 d'avrigl 2000	1. da matg 2000
Ungaria	5 da november 1992	1. da december 1992
Reginavel uni	20 da da matg 1999	1. da zercladur 1999
Guernsey	20 da matg 1999	1. da zercladur 1999
Insla da Man	20 damatg 1999	1. da zercladur 1999
Jersey	20 da matg 1999	1. da zercladur 1999

Stadis contrahents	ratificaziun	entrada en vigur
Cipra*	19 da schaner	2000 1. da favrer 2000

* Resalvas e decleraziuns vesair en il sequent.

Resalvas e decleraziuns

Germania

La republica federala tudestgas declera che, tenor ses avis, las obligaziuns dal protocol nr. 6 areguard l'aboliziun da la paina da mort sa restrenschan al champ d'applicaziun dal stadi respectiv e na tutgian betg las prescripziuns giuridicas betg penals entaifer il stadi. La republica federala tudestga ha gia satisfatg a las obligaziuns dal protocol tras l'artitgel 102 da sia lescha fundamentala.

Pajais bass

La regenza dal reginavel dals Pajais bass declera ch'ils projects da la lescha che han l'intenziun d'abolir la paina da mort – uschenavetg che quella è anc adina prevesida en il dretg militar ed en las ordinaziuns dal reginavel dals Pajais bass che reglan fatgs penals commess durant il temp da guerra – sajan pendents avant il parlament dapi il 1981. Ins sto dentant remartgar che – tenor las ordinaziuns da la constituziun dals Pajais bass – ch'è entrada en vigur ils 17 da favrer 1983, la paina da mort na possa betg vegnir imponida.

Il protocol vala per il reginavel en l'Europa, las Antillas ollandesas ed Aruba.

Ucraina

En ina sentenza dals 29 da december 1999 ha la dretgira costituziunala da l'Ucraina declerà las disposiziuns dal cudesch penal da l'Ucraina che prevesevan la paina da mort sco cuntrarias a la constituziun. Cun la lescha da l'Ucraina dals 22 da favrer 2000 davart "l'introducziun da midadas dal cudesch penal, da la procedura penala e da la lescha davart l'educaziun tras lavur" è il cudesch penal da l'Ucraina vegnì concordà cun la sentenza da la dretgira costituziunala da l'Ucraina numnada qua survat. La paina da mort è vegnida remplazzada cun il chasti d'arrest per vita duranta (art. 25 dal cudesch penal da l'Ucraina). La lescha da l'Ucraina davart "la ratificaziun dal protocol nr. 6 davart la convenziun per proteger ils dretgs umans e las libertads fundamentalas davart l'aboliziun da la paina da mort dal 1983" prevesa da mantegnair la paina da mort per delicts commess durant ils temps da guerra; latiers ston vegnir fatgas las midadas necessarias en la legislaziun vertenta.

Cur che questas midadas èn introducidas, vegn l'Ucraina a las trasmetter al secretari general dal cussegl da l'Europa tenor l'artitgel 2 dal protocol nr. 6.

Cipra

En connex cun l'applicaziun da l'artitgel 2 dal protocol communitgescha la Cipra che la paina da mort restia – tenor il cudesch penal militar e la procedura penala en sia versiun midada tenor la lescha nr. 40 1964 – applitgabl per ils sequents delicts:

- tradiment (art. 13);
- abandon d'in post confidà ad in cumandant militar (art. 14);
- capitulaziun dal cumandant responsabel sin il champ da battaglia (art. 15a);
- incitar u manar ina revolta entaifer las forzas armadas (art. 42 [2]);
- dar vinavant in secret militar ad in stadi ester, ad in spiu u ad in agent (art. 70 [1]);
- incitar u manar ina revolta tranter praschuniers da guerra (art. 95 [2]).
-

Ultra da quai vegn communitgà che tenor las disposiziuns da la lescha nr. 91 (1) da 1995 per midar la lescha dal cudesch penal militar e la lescha da la procedura penala vegnia la paina da mort – adina là, nua ch'ella pudess vegnir applitgada tenor la lescha principala – decretada mo, sch'il delict è vegni comess durant il temp da guerra.

Tenor las medemas disposiziuns n'è la paina da mort betg la sanziun obligatoria, mabain ella po vegnir remplazzada, tenor giuditgar da la dretgira, tras arrest per vita duranta u tras in chasti pli pitschen che privescha da la libertad.